

Opredelitev Ministrstva za javno upravo do prispevkov iz javnega poziva za predložitev predlogov in pripomb za pripravo osnutka ZEKom-2 iz januarja 2019

Dne 16. januarja 2019 je bil na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo (MJU) objavljen poziv strokovni, zainteresirani in drugim javnostim za predložitev predlogov v okviru priprave novega področnega zakona o elektronskih komunikacijah. Prejete predloge in pripombe iz javnega poziva smo objavili na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo (objavi z dne 27. 3. 2019 in 5. 4. 2019). Prejete prispevke smo preučili in skušali v največji možni meri upoštevati. Ob tem pojasnjujemo, da predlogov, ki so v nasprotju z določbami sekundarne zakonodaje Evropske unije, ni bilo mogoče upoštevati. Prav tako je bilo mestoma treba uravnotežiti posamezne predloge, ki so medsebojno kontradiktorni. V nadaljevanju podajamo kratek odziv na prejete predloge in pripombe. Podrobnejša pojasnila k posameznim rešitvam so podana v obrazložitvi k besedilu členov. Predlogi, ki jih je v okviru javnega poziva poslala Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljevanju: agencija), so bili predmet obravnave v okviru delovne skupine za pripravo osnutka predloga ZEKom-2, v kateri so sodelovali tudi predstavniki agencije, zato na tem mestu posebnega odziva na te predloge na podajamo.

Pripombe Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS)

Pripombe ZPS se nanašajo na poglavje o pravicah uporabnikov, za katerega po določbah Direktive 2018/1972/EU velja pristop maksimalne harmonizacije. Navedeno pomeni, da zaradi zagotavljanja notranjega trga tega področja na nacionalni ravni razen v redkih z direktivo določenih primerih ne smemo urejati drugače, kot je predvideno v regulativnem okviru (pa četudi bi bile takšne določbe v korist končnih uporabnikov)

Pogoji, ki veljajo ob prekinitvi naročniške pogodbe, so določeni v 105. členu Direktive 2018/1972/EU; v primeru povezanih naročniških pogodb se prekinitve presoja po pravilih o paketnih pogodbah, kar pomeni, da odstop brez plačila stroškov velja torej tudi za povezano pogodbo (184. člen osnutka ZEKom-2);

Upošteva se predlog za črtanje besedila »ter v obveznosti izpolnitve pogodbeno dogovorjenih obveznosti naročnikov«;

Upošteva se predlog, da se zapiše, da se terminalska oprema vrne v stanju, v katerem je bila izročena, ob upoštevanju normalne uporabe; v preostalem se glede vrnite terminalske opreme oziroma plačila nadomestila za terminalske opremo, ki jo uporabnik obdrži, upošteva šesti odstavek 105. člena Direktive 2018/1972/EU (pri nadomestilu se upošteva vrednost terminalske opreme, določene ob sklenitvi pogodbe – peti in šesti odstavek 187. člena osnutka ZEKom-2);

Predlogi za izboljšanje določbe o pravici do ugovora so bili deloma upoštevani (tako se črta določilo, da mora potrošnik opozoriti, da vlaga ugovor v smislu tega člena). V preostalem pojasnjujemo, da je prijava ugovora urejena posebej v petem odstavku (tretji odstavek pa govori o prijavi napake); glede roka za sprožitev spora pred agencijo v primeru, da operater uporabnika o tej možnosti ne obvesti, pojasnjujemo, da so roki določeni vnaprej (tudi če v določenem primeru ni ustreznega pravnega pouka, je določilo o roku za vložitev predloga za rešitev spora v splošnih pogojih, ki so del pogodbe in s katerimi se je naročnik predhodno strinjal). Pravica do ugovora in spora je urejena v 204. členu osnutka ZEKom-2.

Pripombe Mega M

Predlog v zvezi z izmenjavo podatkov o neplačnikih med operaterji po predhodnem posvetovanju z Informacijskim pooblaščenecem ni bi upoštevan. Operaterji imajo namreč na voljo tudi druga sredstva pred oškodovanjem zaradi neplačevanja, ki manj posegajo v pravice posameznikov, kot bi neposredna izmenjava podatkov o neplačnikih. Glede na navedeno menimo, da je primernejše uvodno preverjanje, ali potrošnik lahko izpolnjuje svoje plačilne sposobnosti in posledično ustrezno skrbno prilagajanje poslovnih modelov;

S predlogi za razširitev nabora podatkov, ki jih izvajalci storitev lahko zbirajo o svojih naročnikih, smo se srečevali že ob priliki priprave ZEKom-1 oziroma novele ZEKom-1C iz leta 2017. Kot so pravila za varovanje uporabnikov elektronskih komunikacij nujno potrebna, nižanje ravni varstva pravic uporabnikov, kot ga zagotavlja Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR), ki se uporablja neposredno in raven varstva, kot je zagotovljeno z veljavno Direktivo 2002/58/ES in njeno implementacijo v osnutku zakona, ni sprejemljivo. V skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, se osebni podatki v zasebnem sektorju lahko obdelujejo, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon ali če je za obdelavo določenih osebnih podatkov podana osebna privolitev posameznika, dovoljeno pa je zbirati tudi tiste podatke, katerih obdelava je potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev ali izpolnjevanje pogodbe, ali če je to nujno zaradi uresničevanja zakonitih interesov zasebnega sektorja in ti interesi očitno prevladujejo nad interesi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. Tako ni primerno, da se z zakonom določi zgolj minimalni nabor podatkov, ki jih lahko zbirajo izvajalci storitev. Z ZEKom-1 je bil zamejen krog podatkov o naročnikih, kateri so bili po mnenju zakonodajalca z vidika načela sorazmernosti ocenjeni kot še potrebni za nemoteno izvajanje nalog izvajalca storitev. Glede navedb o lokacijskih in prometnih podatkih pojasnjujemo, da v teh primerih ne gre za podatke o naročnikih (lokacijski podatki so npr. podatki o baznih postajah, prometni podatki pa npr. podatki o tem, kdo je s kom vzpostavil povezavo) in zato ne zapadejo pod določbo 148. člena ZEKom-1.

Pripombe Združenja kabelskih operaterjev Slovenije

V zvezi s predlogi glede neodplačne služnosti pojasnjujemo, da je bila vzpostavitev pravne podlage, s katero bi se omogočila neodplačna služnost, predmet širokih usklajevanj v okviru priprave novele ZEKom-1C iz leta 2017 (določba je bila vključena v predlog zakona, vendar je bila zaradi nasprotovanja Skupnosti občin Slovenije in organov v medresorskem usklajevanju kasneje umaknjena). Glede na nasprotujoča si mnenja deležnikov določbe o služnosti v osnutku predloga zakona ostajajo nespremenjene v primerjavi v ZEKom-1. Predlog, da se me bi zahtevalo več izrecnega pisnega soglasja v zvezi z obstoječimi omrežji na tujem zemljišču (238. člen ZEKom-1) ni bil upoštevan, saj bi lahko prišlo do težav pri dokazovanju strinjanja z uporabo zemljišč za potrebe gradnje ali postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja.

Glede financiranja nalog agencije pojasnjujemo, da je trenutna ureditev skladna z regulativnim okvirom EU. Prek financiranja prek prispevkov udeležencev na trgu se zagotavlja tudi neodvisnost agencije. Operaterji delujejo na trgu elektronskih komunikacij, ki

ga agencija regulira in nadzoruje, zato prispevajo tudi svoj delež za kritje administrativnih stroškov njenega poslovanje.

Na MJU smo seznanjeni s problematiko GOŠO in sivih lis, ki pa se bo reševala prek priglasitve sheme sivih lis in je ni mogoče neposredno nasloviti z osnutkom predloga ZEKom-2.

Glede obveznosti izgradnje tehnološko nevtralne pasivne komunikacijske infrastrukture in vgradnje fizične infrastrukture v stavbah pojasnujemo, da je v skladu z Direktivo 2014/61/EU določena obveznost postavitve stavbne fizične infrastrukture, kot nacionalna določba pa je bila dodana še pasivna komunikacijska infrastruktura, pri čemer pa tehnologija ni predpisana.

Glede zbiranja podatkov in informacij agenciji pojasnujemo, da gre v tem delu za prenos regulativnega okvira EU, pri čemer 20. in 21. člen Direktive 2018/1972/EU prinašata nadgradnjo obstoječih. 260. in 261. člen osnutka ZEKom-2, ki urejata obveznost dajanja podatkov in informacij agenciji ter posredovanje in ravnanje s podatki, v celoti sledita zahtevam Direktive 2018/1972/EU. Vsekakor pa je treba upoštevati, da mora biti vsaka zahteva agencije za posredovanje informacij sorazmerna z opravljanjem naloge in mora biti obrazložena.

Pripombe Sveta za radiodifuzijo

Obe pripombi sta bili upoštevani. Določba o obvezni vgradnji DAB+ sprejemnikov je uvrščena v 91. člen osnutka ZEKom-2. Osutek ZEKom-2 prav tako predvideva razveljavitev Zakona o digitalni radiodifuziji in vključitev še relevantnih določb v ta zakon (VI. poglavje osnutka ZEKom-2).

Pripombe osebe 1

Predlog za uvedbo upravnega odbora direktorjev agencije ni bil upoštevan. Takšna rešitev ni sistemska z vidika zakonodaje, ki ureja javne agencije. Bomo pa na ministrstvu vzporedno z javno obravnavo preučili možnosti za vzpostavitev oblike večosebnega vodenja agencije, ki bi bila skladna z sistemsko zakonodajo.

Pripombe osebe 2

Glede vprašanja, katera agencija je mišljena, pojasnujemo, da je to Agencija Republike Slovenije za komunikacijska omrežja in storitve.

Glede predlogov v zvezi s skupno gradnjo pojasnujemo, da je bil koncept na področju gradnje vzpostavljen že z novelo ZEKom-1C iz leta 2017 kot prenos Direktive 2014/61/EU v pravni red RS.

Na področju pravic končnih uporabnikov je z Direktivo 2018/1972/EU določen pristop maksimalne harmonizacije, kar pomeni da odmiki v nacionalni zakonodaji razen redkih z direktivo določenih izjem niso dopustni.

Glede obveznih programov v TV shemi pojasnujemo, da so relevantne določbe o obveznosti prenosa iz zakona, ki ureja medije (ta je trenutno v postopku novelacije, vključno z določbo o obveznosti prenosa).

Osnutek ZEKom-2 v skladu z Direktivo 2018/1972/EU prepoveduje zaračunavanje stroškov prenosa številke uporabnikom (operaterji tako uporabnikom ne bodo smeli več zaračunavati prenosa številke k drugemu operaterju, zaračunavanje stroškov spremembe paketov pa je prepuščeno pogodbenemu urejanju. Nadzor terminalske opreme ni predmet tega zakona.

Glede doseganja naročenih hitrosti pojasnujemo, da so varovalke določene v t.i. TSM uredbi (Uredba 2015/2120/EU), ki je neposredno uporabljiva tudi v Republiki Sloveniji.

Pojasnjujemo, da postopek reševanja sporov ne vpliva na možnost uporabe sodne poti. Agencija nastopa kot prekrškovni in nadzorni organ, sankcije so prevedene v kazenskih določbah.

V zvezi z vzpostavitvijo portalov za končne uporabnike pojasnujemo, da že obstajajo določeni portali namenjeni končnim uporabnikom. Tako je agencija vzpostavila portal primerjajoperaterje.si, katerega namen je končnim uporabnikom na enem mestu in na preprost način zagotoviti osnovne informacije o ponudbi telekomunikacijskih storitev na slovenskem trgu in povečati preglednost informacij. V tem okviru imajo uporabniki tako že možnost podajanja mnenj.

Pripombe osebe 3

Predlog, ki se nanaša na obveščanje v varnostnih incidentih, je bil upoštevan na način, kot je razviden iz 113. člena osnutka ZEKom-2. V skladu s predlogom bodo operaterji o varnostnih incidentih obveščali agencijo in tudi neposredno nacionalni CSIRT, nacionalni CSIRT pa bo o incidentih obveščal tudi organ, pristojen za informacijsko varnost.

Pripombe Mreže NVO za vključujočo informacijsko družbo

Predlog za spremembo določb, ki urejajo Svet za elektronske komunikacije, na način, da bi se v njem odrazili širši vidika informacijske družbe, ni bil upoštevan. Menimo, da je treba upoštevati vsebino in namen zakona, ki sta omejena na elektronske komunikacije. Zakon o elektronskih komunikacijah je namenjen vprašanjem elektronskih komunikacij, ne pokriva pa vprašanj širše informacijske družbe (tako tudi ne pokriva vsebin, ki jih pokriva Strategija razvoja informacijske družbe). Svet za elektronske komunikacije je svetovalno telo, ki lahko svetuje le pri vprašanjih, ki sodijo v okvir zakona, ki ureja elektronske komunikacije. Možnost sodelovanja nevladnih organizacij pri izpostavljenih vprašanjih bo v okviru priprave prenovljene strategije Digitalna Slovenija.

Pripombe GZS – SOEK

Predlog za spremembo načina financiranja nalog agencije v javnem interesu ni bil upoštevan (upoštevaje finančne posledice predloga za državni proračun). Ob tem pojasnujemo, da je obstoječ sistem financiranja skladen z regulativnim okvirom EU, pri čemer je praksa držav članic na tem področju različna (Slovenija v tem pogledu torej ne odstopa). Operaterji

delujejo na trgu elektronskih komunikacij, ki ga agencija regulira in nadzoruje, zato prispevajo tudi svoj delež za kritje administrativnih stroškov njenega poslovanje.

Glede predlogov vezanih na uvajanje tehnologije 5G in predloga, da se vse s tem povezane elemente uredi v enem materialnem predpisu, pojasnjujemo, da navedeno ni mogoče. Področje elektromagnetnega sevanja, ki je na ravni predpisov sistemsko (za vse vire sevanj) urejeno z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju tako sodi v pristojnost Ministrstva za okolje in prostor in ni predmet urejanja z zakonom, ki ureja področje elektronskih komunikacij. Podobno velja za umeščanje v prostor, kjer lahko s specialnim zakonom urejamo le posamezne specifične vezane na področje elektronskih komunikacij. Ob tem dodajamo še, da je osnutek ZEKom-2 tehnološko nevtralen in tako ne omenja oziroma se ne omejuje na tehnologijo 5G.

Predlog, da naj bo številka za klic v sili le 112, ni bil upoštevan. Kot izhaja iz tretjega odstavka 109. člena Direktive 2018/1972/EU lahko države članice poleg enotne evropske številke za klic v sili 112 ohranijo tudi nacionalne številke za klice v sili. Osnutek ZEKom-2 tako poleg številke 112 še naprej kot številko za klic v sili ohranja tudi številko policije 113 (ter številko 116 000). Opustitev številke 113 kot številke za klic v sili bi namreč posegla v organizacijo dela tako Policije kot tudi URSZR. Med delom regijskih centrov za obveščanje, ki obravnavajo klice na številko 112, in operativno-komunikacijskim centrom Policije, ki obravnava klice na številko 113, obstaja pomembna razlika. Prvi namreč klice sprejmejo, evidentirajo in posredujejo naprej službam za pomoč v sili, medtem ko OKC po sprejemu in evidentiranju klica pristopi tudi k samemu reševanju. Številka 113 je prepoznana in tudi pogosto uporabljena, saj Policija letno zabeleži prek 500.000 klicev posameznikov. Upoštevati je treba tudi, da je treba prenesti določene obveznosti iz Direktive 2018/1972/EU vezane na številko 116 000.

Predlog za vzpostavitev pravne podlage za sprejem podzakonskega akta v zvezi s sistemom javnega alarmiranja na tem mestu ni bil upoštevan. Če bo potrebno dodatno urejanje, je primernejše mesto za urejanje zakonodaja s področja zaščite in reševanja (Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja).

V osnutku ZEKom-2 je bil upoštevan predlog za določitev 20-letne časovne veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve z možnostjo podaljšanja pod pogoji določenimi v skladu z Direktivo 2018/1972/EU. Obenem je bil upoštevan tudi predlog za določitev obročnega plačila nadomestila za učinkovito rabo radijskih frekvenc. Deveti odstavek 72. člena osnutka ZEKom-2 (plačila za uporabo radijskih frekvenc) dopušča možnost obročnega plačila glede na previden začetek uporabe dodeljenih radijskih frekvenc. Glede možnosti za zavrnitev izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc pojasnjujemo, da je 48. člen Direktive 2018/1972/EU prenesen na način, kot izhaja iz tretjega odstavka 45. člena osnutka ZEKom-2 (agencija npr. lahko zavrne izdajo odločbe, če dodelitev radijske frekvence ne bi bila skladna z učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra).

Predlog, da bi agencija revizijo varnosti lahko zahtevala samo enkrat letno, ni bil upoštevan. V tem delu gre za prenos točke b) drugega odstavka 40. člena Direktive 2018/1972/EU, kjer niso določene nobene omejitve glede zahtev po reviziji. Če se letno pojavi več varnostnih incidentov, je lahko na mestu tudi zahteva po več izvedenih revizijah. Glede pripombe o problematiki zlorab, ki so vezane na manipuliranje govornega prometa in upadanje tarif, predvidevamo, da gre za problematiko t.i. »barvanja števil«. Kot smo seznanjeni, so na

agenciji že tekle aktivnosti v zvezi z navedeno problematiko, vendar se je izkazalo, da urejanje na normativni ravni ni potrebno oziroma primerno. Takšna zloraba bi bila sicer verjetno lahko okarakterizirana kot goljufija po Kazenskem zakoniku. Glede predloga, naj funkcija prednosti velja le za govor, pojasnjujemo, da je bil takšen predlog že predmet javne obravnave v okviru priprave ZEKom-1C. ZEKom-1C je bil tako prilagojen na način, da morajo operaterji navedeno zagotavljati v okviru svojih tehničnih možnosti, operaterjem pa je bilo omogočeno tudi prehodno obdobje za prilagoditev obveznostim.

Na MJU smo seznanjeni s predlogi, ki se nagibajo k vzpostavitvi večosebnega vodenja agencije. Trenutno še preučujemo možnosti, ki bi bile skladne s sistemsko zakonodajo, ki ureja javne agencije. Ker Direktiva 2018/1972/EU nalaga prenos v nacionalne zakonodaje do konca letošnjega leta, v izogib preveliki zamudi in s tem povezanimi morebitnimi sankcijami, osnutek ZEKom-2, kot je predložen v javno obravnavo, ohranja (z manjšimi dopolnitvami) določbe glede vodenja agencija. Vsekakor pa bomo vzporedno s potekom javne obravnave dokončno preučili navedene možnosti za večosebno vodenje, pri čemer bomo zainteresirani javnosti omogočili podajanje pripomb na morebitni nov predlog določb o vodenju agencije.

Glede predloga, ki se nanaša na izdajo računov v elektronski obliki, pojasnjujemo, da niti ZEKom-1 niti osnutek ZEKom-2 ne določata obveznega papirnatega računa. V skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost, se račun lahko izda v papirnati ali elektronski obliki, pri čemer pa se mora uporabnik z izdajo elektronskega računa strinjati. Rešitev, ki bi predvidevala uporabo elektronskega računa za vse uporabnike, pa bi bila po našem mnenju lahko nesorazmerna z vidika varstva pravic končnih uporabnikov, zlasti starejših.

Predlog za izmenjavo podatkov o naročnikih ni bil upoštevan (za obrazložitev glej zgoraj odziv na predloge Mega M).

V zvezi z naročniškimi pogodbami pojasnjujemo, da za poglavje o pravicah uporabnikov v Direktivi 2018/1972/EU velja pristop maksimalne harmonizacije, kar pomeni, da odkloni v nacionalni zakonodaji razen redkih z direktivo določenih izjem niso dopustni. V skladu s šestim odstavkom 105. člena Direktive 2018/1972/EU naročnik, ki je upravičen do odstopa od pogodbe pred koncem dogovorjenega trajanja pogodbe, ne plača nadomestila, razen za subvencionirano terminalsko opremo, ki jo obdrži. To je edina izjema, ki je dopuščena v tem okviru. Naročniki tako po našem mnenju v primerih, ko so upravičeni do odstopa od naročniškega razmerja brez plačila stroškov iz naslova nestrinjanja z napovedano spremembo pogodbenih pogojev, operaterju niso dolžni povrniti sorazmernega dela drugih ugodnosti, ki so jih prejeli v zameno za vezavo razmerja (npr. v obliki popusta za zaračunane storitve), razen za subvencionirano terminalsko opremo, ki jo obdržijo.

Upoštevan je bil predlog za eksplicitno določitev obveznosti javnega posvetovanja o strateških dokumentih (264. člen osnutka ZEKom-2).

Pripombe A1

V zvezi s predlogi in pripombami glede univerzalne storitve pojasnjujemo, da smo obseg univerzalne storitve določili ob upoštevanju zadnjih opravljenih analiz agencije (ker ni vključenih dodatnih storitev, vprašanje njihovega financiranja ni relevantno). Strinjamo se, da način določanja prenosne hitrosti iz ZEKom-1 ni več primeren. V 175. členu osnutka ZEKom-2 se pri določanju prenosne hitrosti vsekakor upošteva Priloga V Direktive 2018/1972/EU.

Predlog, da bi prenosno hitrost določili v samem zakonu, ni bil upoštevan, saj je spreminjanje zakona (ob izkazani potrebi po spremembi prenosne hitrosti) bistveno bolj dolgotrajno in kompleksno kot v primeru splošnega akta. Direktiva 2018/1972/EU še naprej omogoča financiranje morebitnega neto stroška zagotavljanja univerzalne storitve prek kompenzacijskega sklada. Glede na navedeno se ohranja podlaga za financiranje prek kompenzacijskega sklada (kar doslej sicer še ni bilo realizirano).

Predlog, da bi bili tudi ponudniki OTT storitev zavezanci za plačilo agenciji, ni bil upoštevan, saj zanje ne velja sistem splošne avtorizacije iz Direktive 2018/1972/EU, zato od njih tudi ni mogoče zahtevati plačil na podlagi obvestila (predlagana rešitev bi bila tako v nasprotju z regulativnim okvirom). Kot je bilo pojasnjeno že zgoraj v odzivu na pripombe GZS - SOEK, v tem trenutku ne vidimo možnosti za financiranje nalog agencije iz državnega proračuna. Rešitev, kot jo pozna ZEKom-1 in tudi osnutek ZEKom-2, je sicer skladna z regulativnim okvirom EU in primerljiva z nekaterimi drugimi državami članicami. Določanje načina izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc je prepuščeno agenciji, ki mora pri tem ob sprejemanju splošnega akta seveda upoštevati zakonsko določene kriterije (drugi odstavek 72. člena osnutka ZEKom-2). Vlada lahko vpliva na višino zbranih sredstev prek izdaje soglasja k tarifi, medtem ko je porazdelitev plačil znotraj tega prepuščena agenciji, ki na podlagi javnega pooblastila upravlja z radiofrekvenčnim spektrom. Ustreznost vsebine PDFN in izdaja soglasja vlade k dokumentu je predmet konkretnega postopka. Iz pripomb ne izhajajo konkretni predlogi, ki bi jih bilo možno nasloviti z osnutkom ZEKom-2.

V zvezi z izpostavljenimi pomanjkljivostmi glede skupne uporabe infrastrukture menimo, da letih ni mogoče učinkovito odpravljati z zakonskimi spremembami, temveč na druge načine (okrepljen nadzor nad vpisi v zbirni kataster, nadzor nad izvrševanjem določb o dostopu do obstoječe infrastrukture). Glede tehničnih meril za kabelsko kanalizacijo pojasnjujemo, da že v ZEKom-1 obstaja podlaga za splošni akt. Osmi odstavek 10. člena ZEKom-1 tako določa, da agencija za izvajanje tega in prejšnjega člena izda splošni akt. Splošni akt o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture v 11. členu že opredeljuje dovolj zmogljivo kabelsko kanalizacijo. Glede na navedeno bi bila podrobnejša opredelitev mogoča znotraj obstoječega splošnega akta (zakonsko besedilo pa ni primerno mesto za predpisovanje tehničnih karakteristik). Glede mejnih vrednosti elektromagnetnega sevanja in s tem povezanega postavljanja maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk pojasnjujemo, da so mejne vrednosti določene v Uredbi o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, ki je v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor. Kot smo seznanjeni, navedeno ministrstvo v skladu z načelom previdnosti ne namerava spreminjati mejnih vrednosti iz uredbe.

Glede pripomb v zvezi z regulacijo OTT ponudnikov osnutek ZEKom-2 pojasnjujemo, da osnutek ZEKom-2 v poglavju o zagotavljanju konkurence sledi Direktivi 2018/1972/EU, ki pa je glede regulacije OTT ponudnikov glede na prvotni predlog Evropske komisije precej okrnjena. Predvidena je nadaljnja možnost regulacije z izvedbenimi akti Evropske unije. Ustrezne podlage so vključene v 128. člen osnutka ZEKom-2.

Upoštevan je bil predlog za določitev obveznosti javnih posvetovanj za strateške dokumente (torej tudi za strategijo o upravljanju radiofrekvenčnega spektra). Pri mehanizmu javnega posvetovanja je sicer treba sprejeti kompromis med vključenostjo javnosti pri sprejemanju odločitev in pravočasnim sprejemanjem odločitev (če bi se pri vsaki bistveni spremembi ponovno odprl postopek javnega posvetovanja za najmanj 30 dni, bi to lahko močno zavleklo sprejem aktov), zato menimo, da ni primerno na zakonski ravni zapisati obveznosti

ponovnega posvetovanja ob bistvenih spremembam (odpira se seveda tudi vprašanje, katere spremembe so bistvene). Vsekakor pa mora biti v interesu pripravljavca predpisa, da ob večjih spremembah pravočasno pridobi mnenje deležnikov na trgu (po potrebi tudi večkrat). V okviru časovne veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve je v osnutku ZEKom-2 določeno 20-letno obdobje z možnostjo obnove (podaljšanja). Glede predloga, da bi bilo treba izklicno ceno oblikovati tako, da se optimizirajo koristi za celotno družbo, menimo, da takšna določba ne bi prinesla dodane vrednosti. Gre namreč za določbo programske narave brez jasnih kriterijev, kako se to odraža v sami ceni. Kriteriji za določitev nadomestila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine so v 72. členu osnutka ZEKom-2 določeni v skladu z Direktivo 2018/1972/EU.

Stališče ministrstva glede sodelovanja v postopku za stranske udeležence je bilo podano že v okviru javne obravnave ZEKom-1 in njegovih novel in ga na tem mestu ne ponavljamo.

Opredelitve izrazov so bile preverjene glede na ZEKom-1 ob upoštevanju Direktive 2018/1972/EU in notranjih nacionalnih potreb. Posebej velja opozoriti, da pri opredelitvah, ki izhajajo iz zakonodaje EU, nimamo prostih rok in jih ne moremo poljubno spreminjati.

Upoštevan je bil predlog, da se objavi celotna OPTM odločba (vključno z obrazložitvijo). Glede javnosti delovanja agencije je v 266. členu osnutka ZEKom-2 določeno, katere informacije mora agencija objavljati, pri čemer je treba upoštevati tudi vsebino uvodnih izjav k Direktivi 2018/1972/EU, iz katerih izhaja, da se nacionalnih regulativnih organov ne sme pretirano obremenjevati. Obveznost objave vseh študij, ki jih naroči agencija, se zdi pretirana (objava v vseh primerih tudi ne bila primerna). Tudi sicer ni v praksi na drugih področjih, da bi se tako pridobljene študije javno objavljale.

Glede predlogov v zvezi z naročniškimi pogodbami pojasnjujemo, da za to področje v skladu z Direktivo 2018/1972/EU velja pristop maksimalne harmonizacije, kar pomeni, da odkloni v nacionalni zakonodaji razen redkih z direktivo določenih izjem niso dopustni. Izjema je določena za terminalsko opremo, ki jo uporabnik obdrži, ne pa tudi za morebitne druge ugodnosti. Odstopno upravičenje končnega uporabnika v skladu z Direktivo 2018/1972/EU ne velja za primere sprememb splošnih pogojev zaradi uskladitve z drugimi predpisi, kar je upoštevano tudi v drugem odstavku 187. člena osnutka ZEKom-2.

Upoštevani so bili predlogi za popravke v obstoječem 142. členu ZEKom-1. Tako v skladu z 204. členom osnutka ZEKom-2 operater lahko pošlje odločitev o ugovoru na elektronski naslov, s katerega je bil ugovor poslan. V primeru vročanja po elektronski pošti se dokazovanje vročitve presoja po določbah zakona, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis.

Določba o nevtralnosti interneta je bila prenovljena že z novelo ZEKom-1C (tudi glede na TSM uredbo iz leta 2015). Glede na navedeno menimo, da nadaljnji popravki niso potrebni.

Glede opozoril na zlorabe mednarodnega prometa in organizacijske strukture agencije ter izdaje elektronskega računa glej zgoraj odziv k pripombi GZS - SOEK.

Pripombe Telekoma Slovenije

Predlog, da se v obsegu univerzalne storitve ohranita univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba, ni bil upoštevan. Glede na zadnje analize agencije vključitev teh segmentov

v univerzalno storitev ni več potrebna. Upoštevan je bil predlog za črtanje telefaksa iz univerzalne storitve. Predviden način kritja stroškov neupravičenega bremena za zagotavljanje razpoložljivosti univerzalne storitve ostaja enak kot doslej (črpanje sredstev iz kompenzacijskega sklada doslej sicer še ni bilo realizirano), medtem ko se bo cenovna dostopnost univerzalne storitve zagotavljala na način razviden iz 169. člena osnutka ZEKom-2. Financiranje ukrepov za uporabnike invalidov je predvideno iz sredstev ministrstva, pristojnega za invalide. Glede kriterija stalnega prebivališča v zvezi z univerzalno storitvijo pojasnjujemo, da razumna zahteva ni vezana le na stalno prebivališče, temveč na lokacijo na kateri končni uporabnik dejansko prebiva ali dejansko opravlja svojo dejavnost.

Glede pripomb k opredelitvam izrazom ugotavljamo, da gre za pripombe, ki so bile deloma podane že v okviru javne obravnave osnutkov ZEKom-1 in ZEKom-1C, in na katero se je ministrstvo že odzvalo s pojasnili v okviru objavljenega mnenja na pripombe iz javna obravnave. Ob tem ponovno poudarjamo, da smo tudi pri opredelitvah izrazov vezani na vsebino zadevnih direktiv EU in jih iz tega razloga ne moremo poljubno spreminjati. Večinoma gre pri spornih opredelitvah izrazov za zagotovitev doslednega prenosa Direktive 2014/61/EU, kot je bil izveden z ZEKom-1C iz leta 2017. Izraza »elektronska komunikacijska oprema« ni več med opredelitvami izrazov v osnutku ZEKom-2, saj se tekom besedila zakona termin ne uporablja. Ob tem poudarjamo, da Pravilnik o enostavnih komunikacijskih objektih velja za vse bazne postaje, tudi mobilne, pri čemer je treba upoštevati kriterije iz pravilnika. Glede preostalih elementov graditve in umeščanja v prostor se pa uporabljata gradbena in prostorska zakonodaja. Morebitne nejasnosti glede skupne uporabe smo skušali razrešiti z obrazložitvijo k 133. členu osnutka ZEKom-2.

Predlog za spremembo v šestem odstavku 9. člena ZEKom-1 (črtanje besedila »ki je primerna za doseganje visokih hitrosti«) ni bil upoštevan zaradi neskladnosti z Direktivo 2014/61/EU. Glede pripombe k petemu odstavku 9.a člena ZEKom-1 pojasnjujemo, da gre v tem delu za prenos Direktive 2014/61/EU, zato na ravni zakona nimamo manevrskega prostora. Določba predstavlja varnostno mrežo, če podatku niso dostopni. V primeru neobjave podatkov je namreč za kršitelja sicer predvidena sankcija, vendar pa zainteresirani vseeno ne pridobi podatkov.

Glede pripombe k drugemu odstavku 10. člena ZEKom-1 ugotavljamo, da gre za ponovitev pripombe iz javne obravnave osnutka ZEKom-1C. Pripomba je bila takrat delno upoštevana na način, da je bila določena pravna podlaga za sprejem splošnega akta za izvajanje člena. Prva žogica je na zainteresiranem soinvestitorju, ki mora ob izkazanem interesu navesti tehnične in druge pogoje ter predlog delitve stroškov. Investitor mu ponudi predlog vzorčne ponudbe, kar pa ne izključuje nadaljevanja pogajanj.

Pri predlogu za dopolnitev tretjega odstavka 11. člena ZEKom-1 gre za ponovitev predloga iz javne obravnave ZEKom-1C. Predlog ni bil upoštevan, ker se spoštovanje regulatornih ukrepov predpostavlja;

Glede pripomb vezanih na 11.a člen ZEKom-1 pojasnjujemo, da je z osnutkom ZEKom-2 postopek poizvedovanja po tržnem interesu prenovljen (18. člen osnutka ZEKom-2). Naloga izvedbe poizvedovanja po tržnem interesu je prenesena z ministrstva na agencijo, ki bo lahko podrobnejša pravila določila s splošnim aktom.

Pri pripombah k 13. členu ZEKom-1 gre za ponovitev pripomb iz javne obravnave osnutka ZEKom-1C. Menimo, da je tudi za vnaprej primerno pogodbeno urejanje (situacije so

različne, možni so dogovori o morebitnih obojestranskih koristih). Obveznost vpisa v zbirni kataster velja tako za podzemne kot nadzemne dele omrežja, zato menimo, da ni primerno nuditi dodatne zaščite nekemu, ki ni izpolnil svoje obveznosti vpisa.

V zvezi s pripombami vezanimi na 14. člen ZEKom-1 pojasnujemo, da o obveznosti vpisa podatkov, ki so kot obvezni določeni z Direktivo 2014/61/EU, ni mogoče razpravljati. Prehodno obdobje za vpis števila pripadajočih vodov je prav tako poteklo že avgusta 2018. Glede predloga, da se obveznost iz prvega odstavka 14. ZEKom-1 naloži upravljavcem druge gospodarske javne infrastrukture, pojasnujemo, da so te obveznosti urejene z drugo področno zakonodajo. V zvezi s pripombo k šestemu odstavku 14. člena ZEKom-1 (poslovne skrivnosti) pojasnujemo, da se šesti odstavek 14. člena osnutka ZEKom-2 sklicuje na njegov 260. in 261. člen, kjer sta urejena obveznost dajanja podatkov in informacij agenciji ter posredovanje in ravnanje s podatki (med drugim tudi ravnanje z zaupnimi informacijami).

Osnutek ZEKom-2 v primeru neizpolnitve tržnega interesa predvideva sankcioniranje le v primeru, da je bil prekršek (posredovanje zavajajočih, napačnih ali nepopolnih informacij) storjen z naklepom. Glede na navedeno ni predvideno sankcioniranje, če tržni interes ni bil realiziran iz objektivnih razlogov. V preostalem je izpolnitev tržnega interesa predmet pogodbenega urejanja z organom, ki dodeluje javna sredstva.

Glede predloga za razširitev neodplačnih služnosti pojasnujemo, da je bil predlog v smeri razširitve neodplačne služnosti vključen že v predlog ZEKom-1C, vendar je bil zaradi nasprotovanja v medresorskem usklajevanju (pripombe resorjev in Skupnosti občin Slovenije) kasneje umaknjen. Zaradi nasprotujočih interesov deležnikov določbe o služnosti v osnutku ZEKom-2 ostajajo nespremenjene glede na veljavni zakon-

Glede predloga za prenos 238. člena ZEKom-1 v poglavje o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice pojasnujemo, da je določba prehodne narave in zato sodi v poglavje o prehodnih določbah (tudi v Energetskem zakonu je to urejeno v okviru prehodnih določb, in sicer v 552. členu, k ureja pridobitev služnosti v javno korist s priposestovanjem. Tudi sicer glede predlogov za zgledovanje po Energetskem zakonu menimo, da ni možno enostavno vleči vzporednic, saj gre v primeru energetike vendarle za izvajanje obvezne gospodarske javne službe, medtem ko je trg elektronskih komunikacij liberaliziran.

Glede morebitnih sprememb podzakonskih aktov, vključno s pravilnikom, ki ureja enostavne komunikacijske objekte, pojasnujemo, da bo sprejetju ZEKom-2 sledila tudi revizija podzakonskih aktov. Osnutki novih pravilnikov bodo tako predloženi v javno obravnavo, v okviru katere bo možnost podajanja predlogov in pripomb.

V zvezi s pripombami, ki se nanašajo na poglavje o zagotavljanju konkurence, pojasnujemo, da osnutek ZEKom-2 v tem delu sledi določbam Direktive 2018/1972/EU, kar velja tudi npr. za določitev 5-letnega roka za izvedbo tržnih analiz, preizkus meril, določbo o medomrežnem povezovanju. Menimo, da se s prilagojenimi in nekaterimi novimi določbami odgovarja tudi na pripombe iz javnega poziva. Tako nove določbe omogočajo prevzem zavez na strani operaterjev in posledično nenaložitev obveznosti operaterju s pomembno tržno močjo. V obrazložitvi je pojasnjena razmejitev med skupno uporabo (prenos 44. člena Direktive 2018/1972/EU) in dostopom do obstoječe fizične infrastrukture (prenos Direktive 2014/61/EU). Pripomba v zvezi s skupno uporabo stavne fizične infrastrukture v zvezi z lastniki napeljave je bila upoštevana na način, kot je razviden iz šestega odstavka 135. člena osnutka ZEKom-2 (lastnik napeljave mora dovoliti skupno uporabo pod pravičnimi in

primernimi pogoji). Upoštevan je bil predlog za določitev obveznega javnega posvetovanja o regulatorni strategiji (glej 264. člen osnutka ZEKom.2). Menimo pa, da dodatno poudarjanje regulatornih načel na deklaratorni ravni ne bi prineslo dodane vrednosti.

Glede pripomb, ki se nanašajo na 129. člen ZEKom-1, pojasnjujemo, da določila o naročniških pogodbah in pogojih odstopa od pogodbe sodijo v okvir maksimalne harmonizacije Direktive 2018/1972/EU, kjer odstopi v nacionalni zakonodaji razen redkih z direktivo določenih izjem niso dopustni. Podrobna obrazložitev predlaganih rešitev je razvidna iz obrazložitve k posameznim predlaganim členom.

Upoštevan je bil predlog za določitev obveznega javnega posvetovanja o strategiji radiofrekvenčnega spektra (264. člen osnutka ZEKom-2). Predlog za obvezno javno posvetovanje o izklicni ceni za nadomestilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine ni bil upoštevan. Menimo, da bi javno posvetovanje že o izklicni ceni lahko neugodno vplivalo na nadaljnji potek javne dražbe. Agencija mora sicer za izklicno ceno pridobiti predhodno soglasje vlade. Preostale pripombe, vezane na radiofrekvenčni spekter, so bile večinoma upoštevane. Predlagana je 20-letna veljavnost odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve z možnostjo podaljšanja (pod pogoji iz 67. člena osnutka ZEKom-2), pri plačilu nadomestila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine pa je predvidena možnost obročnega plačila.

Glede pripomb k določbi o komunikaciji v sili pojasnjujemo, da je terminologija usklajena z Direktivo 2018/1972/EU (dodane so nove opredelitve izrazov). Iz opredelitve komunikacije v sili je razvidno, da le-ta zajema tudi eKlic (kot je opredeljen v Uredbi 2015/758/EU). V primeru AML se klic avtomatično poveže z 112. V zvezi s problematiziranjem brezplačnosti prenosa storitev klica v sili pojasnjujemo, da gre za storitev v javnem interesu (operaterji, ki delujejo na trgu, in imajo koristi od tega trga nosijo tudi del bremena). Sicer je v šestem odstavku 109. člena Direktive 2018/1972/EU izrecno določeno, da je pridobivanje in prenos informacij o lokaciji kličočega brezplačen tako za končnega uporabnika kot za center za obveščanje. Določba o nadometnih poteh je bila nekoliko spremenjena v dogovoru z Ministrstvom za notranje zadeve in Upravo RS za zaščito in reševanje. Upoštevan je bil predlog za prevzem določbe o zagotavljanju natančne informacije o lokaciji kličočega iz Pravilnika o kakovosti storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113.

Poglavje o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti elektronskih komunikacij se večinoma ne spreminja (glede na predviden sprejem nove Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah na ravni EU). Upoštevano je bilo, da se poleg zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, uporablja tudi Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov. Predlog za spremembo drugega odstavka 148. člena ZEKom-1 ni bil upoštevan, saj menimo, da so zakoniti interesi preširoka podlaga za obdelavo osebnih podatkov. Glede pripombe k tretjemu odstavku 148. člena ZEKom-1 pojasnjujemo, da je sklic pravilen in se nanaša na zagotavljanje sistema javnega obveščanja in alarmiranja. Tehnologija zagotavljanja tega sistema ni predpisana. Kljub temu, da uporaba »broadcasting SMS« kot ene izmed možnih rešitev ne zahteva obdelave podatkov, je bila iz previdnosti z ZEKom-1C določena izjema glede na podatke, ki se nanašajo na zagotavljanje sistema javnega obveščanja in alarmiranja. Menimo, da je vsebina 149. člena ZEKom-1 dovolj jasna. Hranijo se podatki o številu prejetih zahtev in o vlagateljih, ni pa določena obveznost hranjenja posredovanih podatkov. Predlog za dopolnitev 150. člena ZEKom-1 je bil upoštevan. Predlog za dopolnitev 151. člena ni bil upoštevan. Gre za vprašanja, ki jih je težko vnaprej enoznačno urediti,

temveč se presoja od primera do primera (za RLAH sta tako agencija in Informacijski pooblaščenec že dala skupne usmeritve). Predlog za dopolnitev 153. člena ZEKom-1 ni bil upoštevan, saj bi bil lahko v nasprotju s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov. Predlog za spremembo koncepta opt-out bi pomenil nižanje pravic uporabnikov elektronskih komunikacij, zato je stališče Informacijskega pooblaščenca do teh predlogov odklonilno, če poseg ni nujen z vidika zagotavljanja ravni varstva pravic uporabnikov elektronskih komunikacij in lahko upravičeno domnevamo, da bo zgolj vnašal nejasnosti in nižal standarde varstva. Predlog za spremembo 159. člena ZEKom-1 ni bil upoštevan (gre za prenos 4. člena Direktive 2002/58/ES). Predlog za spremembo 160. člena ZEKom-1 ni bil upoštevan (obširno usklajevano in pojasnjeno že v okviru sprejemanja ZEKom-1C). Glej tudi odziv k pripombam Slovenskega zavarovalnega združenja.

Glede naslednjih predlogov (financiranje nalog agencije iz državnega proračuna; omejitve števila revizij varnosti, dodelitev prednosti, spremembe organizacijske strukture agencije, določbe o nevtralnosti interneta, sistema javnega obveščanja in alarmiranja) glej zgoraj odziv na pripombe GZS -SOEK.

Pripombe Sveta za elektronske komunikacije (vključen tudi odziv na pripombe, ki jih je SEK poslal naknadno decembra 2019 in januarja 2020)

Predlog za razširitev pristojnosti Sveta za elektronske komunikacije ni bil upoštevan, saj osnutek ZEKom-2 ureja elektronske komunikacije, ne pa tudi širših vidikov informacijske družbe (glej odziv k pripombam Mreže NVO za vključujočo informacijsko družbo). Glede dodatnih nalog agencije v postopku analize trga pojasnjujemo, da so pristojnosti agencije v poglavju o zagotavljanju konkurence, vključno z analizo trga, v celoti povzete po določilih Direktive 2018/1972/EU.

Predloga, ki se nanaša na ponudbo samostojnih in konvergenčnih storitev s strani operaterjev, ni bilo mogoče upoštevati, saj za določila o varstvu končnih uporabnikov velja pristop maksimalne harmonizacija, kar pomeni, da odkloni v nacionalni zakonodaji, četudi v korist končnih uporabnikov, razen redkih z direktivo določenih izjem niso dopustni. Moral pa bo izvajalec univerzalne storitve uporabniku omogočiti, da v okviru univerzalne storitve uporablja tudi bodisi le govorne komunikacijske storitve bodisi le dostop do interneta (šesti odstavek 163. člena osnutka ZEKom-2).

Glede ohranitve javnih telefonskih govorilnic v okviru univerzalne storitve pojasnjujemo, da je agencija že izvedla analizo, na podlagi katere je določila, da ni več potrebno imenovati izvajalca univerzalne storitve za področje javnih telefonskih govorilnic. Glede na navedeno ni potrebe po nadaljnjem vključevanju javnih telefonskih govorilnic v univerzalno storitev.

Glede predlogov, ki nanašajo na enostransko spremembo pogodbenih pogojev, pojasnjujemo, da gre v tem delu za področje maksimalne harmonizacije.

Predloga v zvezi z nadomestilom ob nedelovanju ali slabši kakovosti storitev ni bilo mogoče upoštevati (maksimalna harmonizacija). V skladu s petim odstavkom 105. člena Direktive 2018/1972/EU je stalno ali pogosto ponavljajoče se znatno odstopanje razlog za brezplačno odpoved pogodbe. V osnutku ZEKom-2 pa se ohranja pravna podlaga za sprejem priporočila v zvezi z nadomestili.

Pri zaračunavanju administrativnih stroškov na strani operaterjev gre za pogodbeno urejanje. Glede prekinitve naročniškega razmerja je relevanten tretji odstavek 105. člena Direktive 2018/1972/EU, ki v primeru podaljšanja pogodb predvideva, da po podaljšanju lahko uporabniki prekinejo pogodbo brez kakršnih koli stroškov, razen stroškov za prejemanje storitev v odpovednem roku (glej tretji odstavek 185. člena osnutka ZEKom-2).

Pripomba v zvezi z objavljanjem in obveščanjem uporabnikov o nedelovanju storitev je bila upoštevana na način, da je v četrtem odstavku 203. člena osnutka ZEKom-2 vzpostavljena pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bi se lahko določila tudi oblika in način poročanja o nedelovanju storitev). Glede objave podatkov na OPSI je pravna podlaga urejana že v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja.

Predlog za zagotovitev dodatnega zvočnega kanala za slepe in slabovidne pri dostopu do linearnih in nelinearnih AV vsebin ne sodi v domet osnutka ZEKom-2 (niti v domet 111. člena Direktive 2018/1972/EU, ki govori o dostopu do elektronskih komunikacijskih storitev, kar pa televizijski programi niso). Predlog smo posredovali Ministrstvu za kulturo, ki pripravlja novelo Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah. Glede Direktive o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve v tem trenutku še ni znan pristop k implementaciji na ravni Republike Slovenije, zato bi bila delna implementacija z osnutkom ZEKom-2 v tem trenutku po naši oceni preuranjena.

Glede zagotavljanja dostopnosti do javnega telekomunikacijskega omrežja pojasnjujemo, da je glede na obstoječe stanje zagotovljeno stalno napajanje baznih postaj prek UPS baterij, nekatere bazne postaje imajo agregate. Predlagana rešitev bi bila še v primeru fiksnih omrežij zaradi tehnične zahtevnosti in potrebnih finančnih sredstev težko izvedljiva. Navedeno še toliko bolj velja za mobilno telefonijo.

Glede predloga, naj se izvede pregled, s katerimi informacijami bi bilo treba seznaniti uporabnika pred podpisom pogodbe, ter se določi način njihove predstavitve končnim uporabnikom, pojasnjujemo, da so v 181. členu osnutka ZEKom-2 v skladu s 102. členom Direktive 2018/1972/EU določene vse informacije, ki jih mora izvajalec zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe. Določeno je tudi, da morajo biti informacije zagotovljene na jasen in razumljiv način ter na trajnem nosilcu podatkov. Večja preglednost za uporabnike bo zagotovljena tudi s povzetkom pogodbe, kjer bodo zbrane bistvene informacije, ki bodo uporabniku v pomoč in mu bodo olajšale izbiro (182. člen osnutka ZEKom-2).

Glede zagotovitve ustreznega primerjalnika ponudbe telekomunikacijskih storitev pojasnjujemo, da morajo v skladu s 192. členom osnutka ZEKom-2 uporabniki imeti možnost brezplačnega dostopa do najmanj enega neodvisnega orodja za primerjavo. Če na trgu ne bo primerne orodja, ga bo morala zagotoviti agencija. Obliko podatkov bo določila agencija s splošnim aktom.

Glede predlogov za intenzivnejše sodelovanje sveta za elektronske komunikacije pri delu agencije pojasnjujemo, da je posvetovanju z različnimi deležniki (tudi SEK) namenjen institut javne obravnave (264. člen osnutka ZEKom-2), ki ne sme biti krajša od 30 dni. Če bi agencija pri vseh aktih morala najprej pripraviti zasnovo in še pred javno obravnavo pridobiti mnenje SEK, bi to lahko močno podaljšalo postopek prejema aktov, kar bi lahko pomenilo dodatno oviro za agencijo. Navedeno pa seveda ne ovira sveta, da v skladu z 292. členom osnutka ZEKom-2 podaja mnenja, priporočila in predloge, za mnenje pa svet lahko zaprosi tudi agencija sama.

Predlog za oblikovanje ustreznega strokovnega telesa, ki bo spremljalo in nadzorovalo vsebinske vidike elektronskih komunikacij, v okviru osnutka ZEKom-2 ni bil upoštevan. V okviru tega zakona se namreč urejajo vprašanja elektronskih komunikacij in ne vidikov širše informacijske družbe.

Pripombe GZS – Medijske zbornice

Predlog za črtanje programskih vsebin med pogoji odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ni bil upoštevan. Kot smo pojasnili že večkrat v okviru javnih posvetovanj o prejšnjih različicah zakona, gre za uveljavljeno ureditev, pri čemer Evropska komisija nikoli ni izpostavila morebitne neskladnosti z zakonodajo EU. Določba Priloge I.D7 Direktive 2018/1972/EU med pogoji vezanimi na pavice rabe radijskih frekvenc navaja tudi vse obveze, ki jih je prevzelo podjetje, ki pridobiva pravico rabe. Pri uporabi radijskih frekvenc gre za uporabo omejenega naravnega dobra. Država pri tem zasleduje javni interes (tudi zagotavljanje medijskega pluralizma) in podeljuje radijske frekvence pod določenimi pogoji (tudi glede programskih zahtev).

Glede predloga za nižje kazni za lokalne radijske in televizijske programe pojasnjujemo, da ne drži navedba, da so vse kazni enake za vse kršitelje ne glede na njihove prihodke. Višina kazni je odvisna od tega, ali gre za majhno, srednjo, veliko družbo oziroma s. p. Pri razvrstitvi podjetij so eden od kriterijev tudi njihovi prihodki. Ni primerno, da se višina kazni diferencira posebej za radijske postaje. Potencialno bi lahko za posamezen manjši prekršek določili ločen prekršek z nižjo zagroženo sankcijo (morebitni predlogi v to smer so lahko predmet javne obravnave).

Predlog za poenostavitev postopka podeljevanja analognih radijskih frekvenc v primeru, ko jih želi le en interesent, ni bil upoštevan. Kot smo v preteklosti že pojasnjevali, se morajo radijske frekvence za radiodifuzijo vedno podeljevati prej javnega razpisa (to izhaja tudi iz 104. člena ZMed). V primerih, ko je radijska frekvenca glede na geografske značilnosti primerna le za enega ponudnika, se to rešuje v okviru veljavne zakonodaje.

Glede pripomb, ki so posredno ali neposredno vezane na območje pokrivanja, pojasnjujemo, da je v šestem odstavku 63. člena osnutka ZEKom-2 vzpostavljena pravna podlaga za splošni akt agencije, s katerim se bo za radijske frekvence za analogno radiodifuzijo določil način določanja območij pokrivanja (v izogib diskriminatornemu določanju območij pokrivanja).

Glede predloga, da se višina frekvenčnine ne bi smela spreminjati brez soglasja vlade, pojasnjujemo, da vlada daje soglasje na tarifo in tako vpliva na celotno količino pobranih sredstev, medtem ko je notranja porazdelitev sredstev prepuščena agenciji kot nosilcu javnega pooblastila, ki upravlja z radiofrekvenčnim spektrom.

Glede predloga, da naj bo razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc mogoča samo s soglasjem Sveta za radiodifuzijo, pojasnjujemo, da je svet svetovalno telo in ne kolegijski organ, ki bi sprejemal odločitve. Svet ne podeljuje radijskih frekvenc, temveč v postopku podeljevanja poda le predlog izbire. Večina razveljavitvenih razlogov ni povezana z namenom in vlogo sveta, zato zahteva po izdaji soglasja za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ni na mestu.

Predlog glede časovnega intervala 24 ur za preverjanje uporabe radijskih frekvenc se ne upošteva, saj bi takšna izvedba pomenila preveliko administrativno breme za agencijo.

Predlog vezan na programske mreže sodi na področje medijske zakonodaje, ki je v postopku noveliranja.

Predlog, da se v zakon zapiše, da mora agencija na svojih spletnih straneh objaviti vsa novinarska vprašanja in odgovore nanje, se ne upošteva. Navedeno ne more biti predmet urejanja z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Vprašanje sodi v domet Zakona o medijih in Zakona o dostopu do informacij javnega značaja.

Pripombe GIZ radiodifuznih radijskih in televizijskih medijev

Večina predlogov sovпада s predlogi Medijske zbornice (glej odziv zgoraj).

Glede predloga, da se imetnike odločb, ki so frekvence dobili na razpisu, v primeru manjših prekrškov kaznuje samo z denarnimi kaznimi in ne z odvzemom dovoljenja, pojasnjujemo, da razlogi za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc niso nujno kaznovalne narave (treba je ločiti med razveljavitvijo odločbe in kazenskimi določbami). Tudi ne drži, da vsakemu manjšemu prekršku sledi odvzem radijske frekvence. Tako so razlog za razveljavitev odločbe npr. hujše ali ponavljajoče se nepravilnosti, če te niso bile odpravljene z milejšimi ukrepi v postopku nadzora.

Predlog vezan na izmenjavo frekvenc med programi se ne upošteva (če je izdajatelj npr. dobil frekvenco v Kranju, da tam razširja svoj program, ne more tega programa predvajati v Ljubljani).

Pripombe Radia Center

Seznanjeni smo s problematiko glede deljenega časovnega oddajanja, vendar pa le-te ni mogoče reševati prek osnutka ZEKom-2. Po naših informacijah trenutno tudi ni na voljo ustreznih tehničnih rešitev za konkretno situacijo.

Predloga za predpis minimalne zaščite 3A v DAB+ omrežjih ni mogoče upoštevati prek osnutka ZEKom-2. Tehnične parametre določi agencija v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc.

Predlog za implementacijo obvezne vgradnje DAB+ sprejemnikov v nove avtomobile je bil upoštevan (91. člen osnutka ZEKom-2).

Predlog za uvedbo javnega registra pravic za digitalno razširjanje radijskih programov na spletnih straneh agencije ni bil upoštevan, saj ne more biti predmet urejanja ZEKom-2 (pravice digitalnega razširjanja programov se podeljujejo po medijski zakonodaji).

Ureditev lokalizacije programskih vsebin v radijskih programih, ki posedujejo več odločb z geografsko različnimi območji pokrivanja, je predmet medijske zakonodaje, ki je trenutno v postopku noveliranja.

Predlog za opredelitev območja pokrivanja se upošteva na način, da je šestem odstavku 63. člena osnutka ZEKom-2 določena pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim se bo vnaprej določil način določanja območij pokrivanja.

Pripombe Eles

Predlog je bil upoštevan na način, kot je razviden iz devetega odstavka 209. člena osnutka ZEKom-2.

Pripombe Akton

Pripombe so bile delno upoštevane. Način določanja plačil ostaja enak, kot je bil vzpostavljen z ZEKom-1C. ZEKom-1C je že prinesel izjemo za upoštevanje nižjih prihodkov iz mednarodnega prometa. Dodatne izjeme le za to vrsto prihodkov po našem mnenju ne bi bile primerne. Sicer v okviru javnega poziva nismo prejeli pripomb drugih deležnikov glede določanja plačil na podlagi obvestila. Upoštevan je bil predlog glede sklica na imenovanje revizorja po zakonu, ki ureja javno naročanje. Glede predloga za omejitve na obsežnejše in zahtevnejše primere pojasnjujemo, da mora agencija imeti možnost angažiranja revizorja vedno, kadar utemeljeno sumi, da podatki niso resnični.

Pripombe Trgovinske zbornice Slovenije

Predlogi niso bili upoštevani, saj je v postopku sprejemanja na ravni EU predlog Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo področje zasebnosti elektronskih komunikacij uredila enotno za vse države članice. Uredba bo namreč neposredno uporabljiva v državah članicah. Glede na navedeno bi bilo bistveno poseganje določbe poglavja ZEKom-1 o zasebnosti, ki prenašajo določbe regulativnega okvira, v tem trenutku preuranjeno.

Pripombe Slovenskega zavarovalnega združenja (vključno z naknadnimi predlogi iz aprila 2019)

V zvezi s predlogi za spremembe v poglavju o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti elektronskih komunikacij pojasnjujemo, da je v postopku sprejemanja na ravni EU predlog Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo področje zasebnosti elektronskih komunikacij uredila enotno za vse države članice. Uredba bo namreč neposredno uporabljiva v državah članicah. Glede na navedeno bi bilo bistveno poseganje določbe poglavja ZEKom-1 o zasebnosti, ki prenašajo določbe regulativnega okvira, v tem trenutku preuranjeno (takšno je tudi mnenje Informacijskega pooblaščenca, ki je v načelu proti posegom v XII. poglavje ZEKom-1, v kolikor ti posegi niso nujni in utemeljeni z vidika zagotavljanja primerne ravni varstva pravic uporabnikov in naročnikov oziroma zagotavljanje ustreznih in kvalitetnih storitev). Omenjeno poglavje ZEKom-1 je bilo sicer zaradi svojih določb, ki posegajo na občutljivo področje zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnikov elektronskih komunikacij, v preteklosti predmet obširnega usklajevanja tako z Ministrstvom za pravosodje kot tudi Informacijskim pooblaščencom kot varuhom področja posegov v osebne podatke, zato je vsak poseg v zakonsko besedilo potrebno skrbno pretehtati z vidika načela sorazmernosti posega nasproti ustavno garantiranim pravicam posameznika.

Glede predloga k 147. členu ZEKom-1 menimo (tudi upošteva mnenje Informacijskega pooblaščenca), da bi bila takšna izjema preširoka glede na trenutni razpon namenov snemanja, ki so dopustni in se predvsem dotikajo poslovnih komunikacij in dokazov o transakcijah. Predlog za dopolnitev 150. člena ZEKom-1 ni bil upoštevan, vezano na predlog za spremembe koncepta iz 158. člena ZEKom-1. Glede predloga za spremembo 158. člena ZEKom-1 poudarjamo, da Direktiva 2002/58/ES v drugem odstavku 13. člena, ki predvideva

olajšavo glede kupcev/odjemalcev, govori le o elektronskem naslovu in ne o katerem koli podatku (npr. telefonski številki), ki bi bil uporabljen za trženje. Upoštevati velja, da so lahko takšni klici za uporabnike precej bolj moteči kot nezaželena elektronska pošta. Vnaprejšnja privolitev v neposredno trženje po telefonu, kot to zahteva obstoječi 3. odstavek 158. člena ZEKom-1, tako po našem mnenju bolj varuje interese posameznika kot bi jih predlagana ureditev na osnovi zakonitega interesa upravljavcev, in jo je zato potrebno ohraniti (glej tudi odziv k pripombam Telekoma Slovenije).